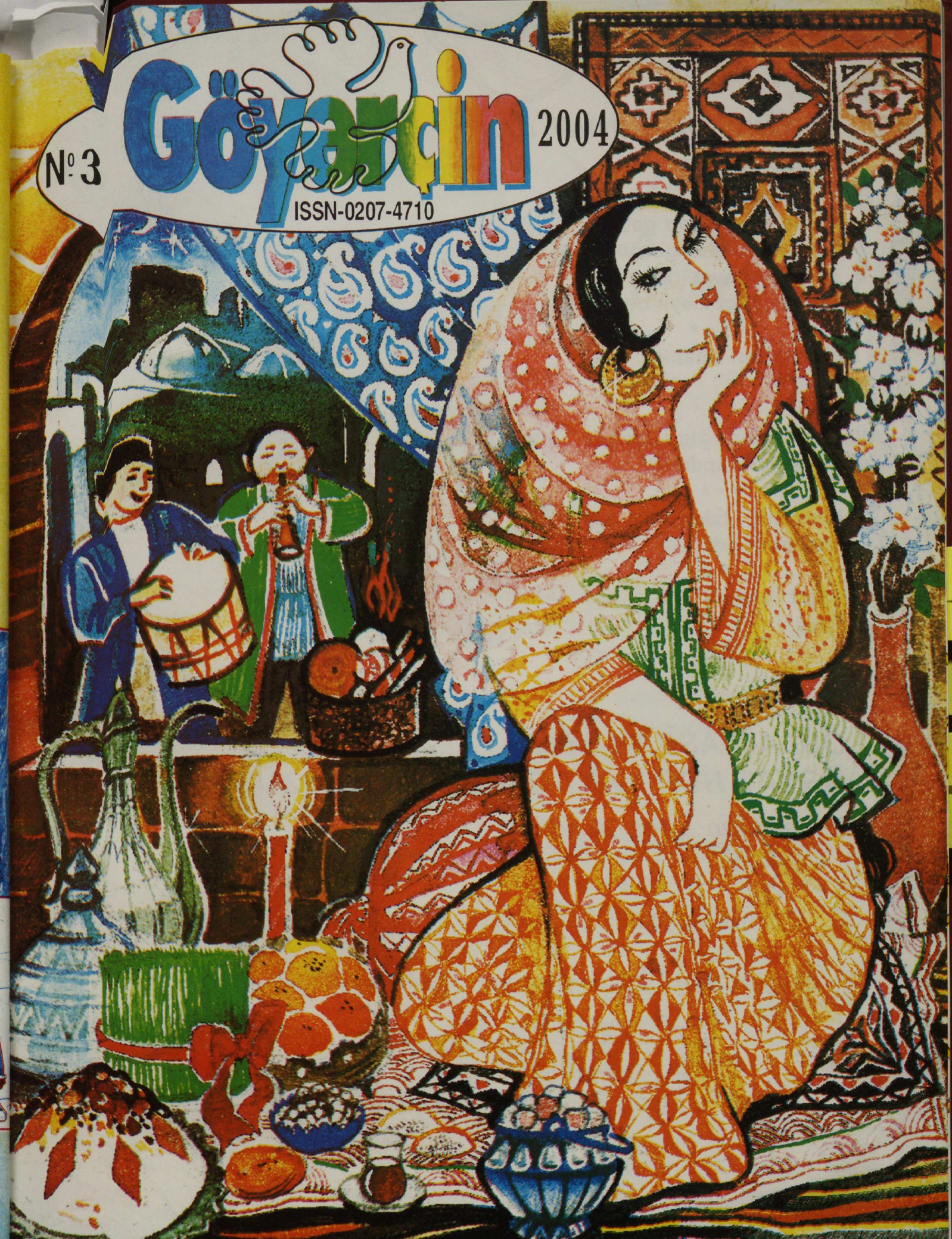

N° 3

Göyərçin 2004

ISSN-0207-4710

Pişik və meymun balaları

Hıyləgər pişik yol ilə gedir, qarşısına gələnləri ələ salır, lağa qoyurdu. Birdən onun qarşısına iki meymun balası çıxdı. Elə bu vaxt meymuncuqlar böyük ağacın budağında arı yuvası gördülər. Onlar pişikdən soruşdular:

- Ay Pişik, bu nədir ağacın budağından asılıb?

- O-o, mənim babamın zəngidi.

- O bərk səslənir? - Meymunlar maraqla soruşdular.

- Əlbəttə, - pişik dilləndi. - Əgər həmin zəngə toxunsan, bütün ölkə onun səsinə eşidəcək.

Meymun balaları maraqla soruşdular:

- Olarmı sənin babanın zənginə toxunaq?

Pişik özünü həyəcanlı göstərərək dedi:

- Yox-yox, babam bilsə, bərk hirsələnəcək.

Meymunlar pişiyi razı salmağa çalışdılar.

- Onsuz da sənin baban burada yoxdu.

Pişik özünü naza qoydu:

- Düzdü, mənim babam burada yoxdu, ancaq bərk-bərk tapşırıb ki, onun zənginə kim-sənin toxunmasına icazə verməyin.

- Nə olar, heç olmasa icazə ver o zəngi bircə dəfə çalaq! Onun səsinə elə dinləmək istəyirik ki!

Pişik yenə də razılaşmadı:

- Yox-yox, nə danışırsınız, siz o zəngi çalsanız, səsi bütün aləmi başına götürəcək.

Meymunlar təslim olmaq istəmir, elə hey pişiyə yalvarırdılar:

- Biz cəmi-cümlətəni bircə dəfə o zəngi çalmağ istəyirik.

Pişik bic-bic gülümsündü:

- Madam ki, bu qədər israr eləyirsiniz, zəngi çalmağa icazə verirəm. Ancaq əvvəlcə qoyun mən buradan çıxıb gedim. Əgər babam bilsə ki, onun zəngini mənim yanımda çalmsınız, bərk hirsələnəcək.

- Yaxşı, - meymunlar sevinclə atılıb-düşdülər. - Sən qaç, sonra biz zəngi çalarıq.

Pişik qaçıb getdi. Onun gözdən itdiyini gö-rən meymunlar bir ağac tapıb, onunla arı yuvasına zərbə endirdilər.

Qəzəblənmiş arılar vızıl-daşmağa başladılar. Zəng onların səsinin yanında heç nə idi. Meymunlar hey-rətlə ağızlarını açıb baxdılar. Arılar vızıl-daşa-vızıl-daşa havaya qalxdılar.

- Ay aman, bu nədir? Arılar meymunların üstünə cumdular, onların başından, qulaqlarından, burunlarından, boyunlarından sancmağa başladılar.

Ağrıdan ufuldayan meymunlar canlarını qurtarmaq üçün qaçmağa başladılar. Ancaq arılar onlardan əl çəkmirdilər.

Meymunlar gölməçə gö-rən kimi özlərini suya vurdular. Onlar arılar uçub gedənə qədər suyun altında qalmalı oldular. Meymunlar sudan çıxanda onları işə salan pişiyi sahil-də gördülər. Pişik heç nə olmamış kimi meyvə-ləri qıpqırmızı qızarmış bibər kolunun yanında dayanmışdı.

Meymun balaları yaxına gəlib soruşdular:

- Ay pişik, sən burada nə iş görürsən?

- Heç, babamın bostanına keşik çəkirəm ki, heç kəs tərəvəzləri dərib apara bilməsin.

Meymunlar soruşdular:

- Hanı tərəvəz? Olarmı biz də onun dadına baxaq?

- Olar, ancaq əvvəlcə gərək mən çıxıb gedəm. Çünki babam bilsə ki, onun bostanından tərəvəz dərməyə mən icazə vermişəm, bərk qəzəblənəcək.

Meymunlar bərk acmışdılar. Pişik gözdən itən kimi onlar acgözlüklə qıpqırmızı bibərləri dərib ağızlarına doldurdular və çeynəməyə başladılar.

Birdən elə bil onların ağızlarında ocaq qaldılar. Meymun balalarının gözlərindən yaş sel kimi axdı, dodaqları şişib qıpqırmızı qızardı.

Pişik isə uzaqdan onlara baxıb güldü...

Tərcümə edib işləyeni:
R. ƏLİYEV.

XALQLARININ NAĞILLARI

DÜNYA NAĞILLARI

INDONEZİYA NAĞILLARI

Rəssam
ORXAN

ÜÇ BACARIQLI OĞLAN

VYETNAM NAĞILI

Qədim zamanlarda Le adlı bir kişinin gözəllər gözəli olan bir qızı var idi. Onun gözəlliyi təkcə zahiri gözəlliyində deyildi. Qız çox ağıllı idi və əlindən hər bir iş gəlirdi.

Qızın sorağını eşidən varlılar, hökmdar oğlanları ona elçi göndərirdilər. Lakin atası öz qızını heç kimə vermirdi. Deyirdi ki, hansı oğlan qeyri-adi bacarığı ilə məni heyrətləndirsə, qızını ona verəcəyəm.

Dünyanın hər yerindən müxtəlif peşə sahibləri gəlsələr də, onların heç biri nə atanın, nə də qızın ürəyincə deyildi. Bir dəfə Lenin həyətinə üç oğlan gəldi. Qoca ata onlardan soruşdu:

- Hə, deyin görüm sizin əlinizdən nə iş gəlir?

Birinci oğlan sözə başlayıb dedi ki, mən istənilən məsafədən hədəfi oxla vura bilərəm.

İkinci oğlan söylədi ki, mən qeyri-adi bir dalğıcam. Dəryaların dibinə baş vurub ən kiçik əşyanı belə oradan çıxarmağı bacarıram.

Üçüncü oğlan sözə başladı:

- Ölüyə can verib onu diriltmək mənim əlimdə heç nədi.

Qoca Le oğlanları sınamaq qərarına gəldi. Nökərlərdən birinə tapşırırdı ki, ən uca ağaclardan birinin başına çıxıb, bir yarpağın üstünə nişan qoysun. Ox atan oğlan bircə oxla həmin yarpağı vurub budaqdan yerə saldı.

Qoca öz üzüyünü nökərlərdən birinə verdi ki, qayığa minib dənizin ortasına get və bu üzüyü suya at.

Nökər əmri yerinə yetirib geri qayıtmağa məcal tapmamış dalğıc suya girib üzüyü gətirdi.

Növbə üçüncü oğlana çatdı. Onu ölümcül bir xəstənin yanına apardılar. Oğlan otlardan, bitkilərdən dərman hazırlayıb xəstəyə içirən kimi, o, sapsağlam oldu.

Oğlanların üçü də qocanın xoşuna gəldi. Ancaq bunların arasında hansını kürəkən seç-

məkdə çətinlik çəkdi. Qərara gəldi ki, mə'bədə gedib dua oxusunlar və burada püsk at-sınlar.

Oğlanlar dua edən vaxt nökərlərdən biri qaça-qaça gəlib dedi ki, gözəllər-gözəlini bir qartal caynağına vurub apardı.

Qızı caynağında aparan qartal dənizin üstüylə uçanda oğlan bir oxla onu vurdu. Qız dənizə düşən kimi dalğıc dəryaya baş vurub onu sahilə çıxardı. Həkim oğlan ölümcül qızı sağaltdı.

Birinci oğlan dedi ki, qartal mən vurub öldürdüyüm üçün qızın sahibi mən olmalıyam. İkinci oğlan söylədi ki, xeyir, qızı dənizdən mən çıxarmasaydım, o boğulub ölmüşdü. Üçüncü oğlan isə dedi:

- Əgər qızı mən sağaltmasam, meyit kimin nəyinə lazım idi? Qız mənim olmalıdı.

Qoca ata çaşılıb qalmışdı, nə eləcəyini bilmirdi. Elə buna görə də o qızını və oğlanları götürüb ağıllı hökmdarın yanına apardı, başına gələnləri danışdı, ondan məsləhət istədi.

Hökmdar qoca atanı diqqətlə dinləyib dedi:

- Bu oğlanların üçü də bacarıqlı, cəsur igidlərdir. Fəlakətdən qurtarmaqda onların üçünün də əməyi var. Doğrudur, qızı həkim sağaldı. Lakin qızı ona vermək ədalətsizlik olardı. Həkim qızı sağaltdığı qızla evlənsə, onun arvadlarının sayı hesabı olmazdı.

Qız ox atana da düşmüşür. Qartal oxla vursa da, öz məharətini göstərsə də, heç düşünməyib ki, qız dəryaya düşüb boğula bilər. Əgər dalğıc olmasaydı, heç kəs dalğaların qoynundan qızı xilas edə bilməzdi. Ona görə də qız dalğıca düşür. Qoy gənc ər-arvad xilaskarını öz qardaşları sansınlar.

Oğlanlar hökmdarın ağıllı məsləhətinə qulaq asdılar. Onlar söz verdilər ki, ömürlərinin axırına kimi bir-birlərinə qardaş olacaqlar.

Onlar toy edib dalğıcla qızı evləndirdilər. Deyirlər ki, onlar indi də, şad və xoşbəxt yaşayırlar.

Rəssam MƏTANƏT